בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 48970-05-20 פלונית נ' פלוני – מזונות משקמים

בפניי כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אלה מירז

התובעת : **פלונית**

ע"י ב"כ עו"ד הילה זיסמן

נ ג ד

הנתבע : **פלוני**

ע"י ב"כ עו"ד דורית ענבר סברדליק ואח'

פסק דין

מבוא

1. **להכרעתו של בית המשפט עומדת תביעת התובעת לפסיקת מזונות אישה משקמים**. הצדדים לא נישאו, וחיו כידועים בציבור משנת 1998. לנתבע שני ילדים מנישואיו בעבר, ולצדדים שני ילדים משותפים - לאחד מלאו 18 עם כתיבת שורות אלה, והשני כבן 16.

2. בתחילת הקשר חתמו הצדדים על הסכם ממון, ובשנת 2010 חתמו על הסכם ממון נוסף שאושר ביום 29.4.2010 בפניי בית משפט זה (להלן – "**הסכם הממון**").

3. בשנת 2020 עלו יחסי הצדדים על שרטון והסכסוך הניב מספר הליכים משפטיים. הצדדים השכילו להגיע להסכמות בנות קיימא בהקשר לכל הסוגיות שרבצו לפתחם, **ויאמר הדבר לזכותם**. סוגיית המזונות המשקמים היא היחידה לגביה הצדדים לא הגיעו לעמק השווה.

4. ביום 7.1.2020 הגישה התובעת בקשה ליישוב סכסוך (י"ס 13965-01-20). פגישת המהו"ת לא הניבה פירות וביום 15.3.20 נסגר התיק. טרם סגירתו הגישה התובעת בקשה לפסיקת מזונות קטינים על דרך בקשה לסעד דחוף. הבקשה נדחתה, ונקבע שהנתבע יוסיף לשאת במלוא הוצאות המחיה כשם שעשה עד כה ומשהצדדים מתגוררים תחת אותה קורת גג.

5. ביום 21.5.20 הגישה התובעת נגד הנתבע תובענה רכושית, למתן סעד הצהרתי, כספי ולאיזון משאבים בין הצדדים (תלה"מ 48970-05-20).

6. ביום 2.7.20 התקיים דיון במעמד הצדדים אליו התייצבו הצדדים ובאות-כוחם, ובישרו לבית המשפט שלאחר דין ודברים הגיעו להסכם פירוד שממצה את מלוא המחלוקות הרכושיות המנויות בתביעה

הרכושית – למעט מחלוקת אחת אותה לא הצליחו ללבן, והיא **סוגיית המזונות המשקמים המגיעים לתובעת**, לטענתה. הצדדים הצביעו על סעיף 9 להסכם הפירוד, המעגן את הסכמתם להעביר סוגיה זו להכרעת בית המשפט, על דרך הגשת סיכומים וסימוכין, ובית המשפט **"יכריע ויפסוק בעניין זכאות האישה לקבלת המזונות המשקמים ובעניין שיעורם, ככל שבית וכב' ביהמ"ש ייקבע כי הינה זכאית"**.

7. במעמד הצדדים בית המשפט לא ראה עם הצדדים עין בעין, ומצא שאין לדון בסוגיה מבלי שהוגשה תובענה מתאימה. בעקבות כך הסכימו הצדדים כדלקמן:

> **"ב"כ הצדדים:**
> **נסכים שעל אף האמור בסעיף 9 להסכם הפירוד שהוגש לביהמ"ש ולאחר שהובהר לצדדים כי על האישה להגיש תביעה למזונות משקמים על מנת שביהמ"ש יכריע בתביעה, מסכימים הצדדים כי ככל ויקבע שהאישה זכאית למזונות משקמים וייפסקו לאישה מזונות משקמים הרי שאלה יפסקו החל ממועד הפרדת המגורים ולא יאוחר מכך"** (ע' 6, ש' 19).

עוד הוסיפו ב"כ הצדדים:

> **"אנחנו מבקשים גם במסגרת תיק זה לתת תוקף של פס"ד להסכם הפירוד ובנושא מזונות משקמים כמצוין בסעיף 9 הסעיף יימחק ותוגש תביעה בהתאם"** (ע' 7, ש' 1).

8. בהתאם לכך, אישר בית המשפט את הסכם הפירוד, והוסיף בסעיף 2(ג) לפסק הדין:

> **"בהסכמת הצדדים סעיף 9 להסכם בוטל ותוגש תביעה על ידי האישה למזונות משקמים"**.

9. על בסיס הסכמה זו, הגישה התובעת כתב תביעה מתוקן במסגרת תביעתה **הרכושית**, וזו שינתה פניה לתובענה הנוכחית, לפסיקת מזונות אישה משקמים. ביום 24.11.20 התקיים דיון קד"מ במעמד הצדדים. בית המשפט עשה מאמצים לסייע לצדדים להגיע להסכמות בעניין המזונות המשקמים ולייתר את בירור התביעה, אך למרבה הצער הצדדים לא הגיעו לעמק השווה. הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית וביום 8.3.21 התקיים דיון הוכחות בו העידו ונחקרו בעלי הדין בלבד. סיכומי הצדדים הוגשו ופתוחה הדרך להכריע בסוגיה.

טענות התובעת

10. התובעת מתארת בתצהירה (סומן **ת/1**) שהצדדים הכירו בשנת 1998 ולאחר מספר חודשים עברו להתגורר יחדיו. הנתבע היה גרוש בן 41 והתובעת רווקה בת 25. במשך כל שנות הזוגיות שימשה בת זוג ואֵם למופת,

הלכה אחר הנתבע ועמדה לצדו בכל עת ונולדו לצדדים שני בנים. במשך כל השנים הנתבע לקח על עצמו את פרנסת הבית והילדים וסיפק להם רמת חיים גבוהה, והם לא ידעו מחסור.

11. הצדדים הסדירו את יחסיהם הכלכליים בהסכם הממון, ונקבו בו שכל הוצאות משק הבית ישולמו על ידי הנתבע, שאף יספק לתובעת רמת חיים הולמת וסבירה, ולא בכדי. התובעת נטלה על עצמה מנגד את ניהול משק הבית וגידול הילדים.

12. **במשך 22 שנים מיום היכרותם ועד פרידת הצדדים התובעת לא עבדה**, בעוד הנתבע ניהל את עסקיו, כלכל אותה ואת המשפחה ביד רחבה וסיפק להם רמת חיים גבוהה מהממוצע. עם פרוץ הסכסוך, נטל הנתבע את כרטיס האשראי שהיה ברשותה והותיר אותה בפניי שוקת שבורה. לאחר הפרידה, בחודש 9/2019 השתלבה התובעת בעיריית [...] כסייעת בגן ילדים.

13. הנתבע הוא בעלים של חברת "[...]" (להלן – **"החברה"**), ולדבריה משתכר כ- 50,000 ₪ נטו לחודש. התובעת השתכרה מעבודתה כסייעת כ 2,500 ₪. בעקבות משבר הקורונה צומצם היקף העבודה ושכרה עמד על כ – 1,000 ₪ בחודש.

14. לטענתה סובלת ממחלת "קרוהן", ולדבריה עוד סובלת מ"העדר תפקוד". מצב זה מקשה עליה לעבוד שעות ממושכות. התובעת נאלצת לדבריה לרכוש תרופות וצמחי מרפא בעלות של 1,000 ₪ בחודש, ונדרשת עוד לטיפולים להקלת הכאב בעלות של 1,000 ₪ נוספים מידי חודש. בנוסף לכך, לטענתה עוברת בדיקות בעלות ממוצעת של כ – 150 ₪ בחודש. לטענתה מחלה זו אינה מוכרת על ידי המל"ל כמחלה המזכה באחוזי נכות.

15. **צרכי התובעת:** התובעת העמידה את צרכיה החודשיים, ללא עלות מדור, על סך כ – 7,000 ₪, בהתאם לפירוט הבא: כלכלה – 1,200 ₪; ביגוד והנעלה – 700 ₪; קוסמטיקה ומספרה – 1,500 ₪; טיפול סיני – 1,000 ₪; חוג יוגה – 400 ₪; תרופות – 400 ₪; נסיעות – 500 ₪; מסעדות – 500 ₪; שונות – 700 ₪.

16. התובעת מוסיפה שבמהלך החיים המשותפים, הנתבע מעולם לא הגביל את הוצאתיה, והצרכים המפורטים לעיל מהווים את שיעור הוצאותיה החודשיות במשך החיים המשותפים, על הצד הנמוך.

17. את הוצאות המדור העמידה התובעת על סך 7,000 ₪ נוספים, מתוכו סך של 3,500 ₪ עבור שכר דירה.

18. על בסיס האמור, התובעת טוענת לתלות מלאה שלה בנתבע לאורך חייהם המשותפים, נוכח ההתחייבות שהנתבע נטל על עצמו בהסכם הממון לשאת בכל הוצאות המחיה. לאחר שני עשורים בהם לא עבדה, והתלות שפיתחה בנתבע, היא עומדת בפניי קושי משמעותי להיכנס למעגל העבודה. לדבריה יש לפסוק שהיא זכאית לדמי מזונות משקמים בשיעור 5,000 ₪ לחודש, למשך תקופה בת 48 חודשים, או לחילופין לתשלום חד פעמי בשיעור 220,000 ₪.

טענות הנתבע

19. בתצהירו (סומן **נ/1**) טוען הנתבע כי הצדדים הכירו בשנת 1998 ובסמוך לאחר היכרותם ערכו הסכם ממון לפיו הדירה שלימים היתה לדירת הצדדים, היא בבעלותו הבלעדית. בשנת 2010 ולבקשת התובעת, ערכו את הסכם הממון, ועל פיו נתונות לתובעת מחצית הזכויות בדירה זו. בהסכם הצהירו הצדדים שכל צד יישאר הבעלים של הזכויות הרשומות על שמו, ורק זכויות שתרשמנה על שם שני הצדדים תהיינה משותפות.

20. בהסכם הממון הוסכם עוד, שהנתבע יישא בכל הוצאות המחיה, וכי במידה והתובעת תצא לעבוד, מחצית משכרה יופקד כחסכון לילדים, ומחציתו האחרת תיועד לשימוש התובעת. בפועל לדבריו, התובעת שמרה לעצמה את מלוא שכרה. הנתבע מוסיף ש"**במשך השנים הפצרתי ב[תובעת] להשתלב בשוק העבודה ולסייע בפרנסת הבית, וזו מיאנה לעשות כן במשך שנים**".

21. נוכח הוראות הסכם הממון, אין בכוחה של התובעת לעתור לקבלת זכויות שאינן מנויות בו. לא היתה הסכמה בדבר מזונות משקמים, ומקל וחומר שאין בסיס לדרישה זו כיום. הסכם הממון, והוא בלבד, המקור לזכויות הממוניות של הצדדים. כמו כן, הסכימו הצדדים על הוראת העדר תביעות בהסכם הממון. הצדדים העמידו הסכם ממון מפורט ביותר, ולא השמיטו אף לא סוגיה אחת הנובעת מיחסיהם. כל אחת מהסוגיות זכתה להתייחסות מפורשת בהסכם.

22. עתירת התובעת חותרת תחת הוראות ההסכם, שעה שהנתבע הסכים לוויתורים מפליגים לטובת התובעת בהסכם. אם היה יודע שיידרש בעתיד אף לשלם לידי התובעת מזונות, לא היה מסכים להעניק לתובעת מחצית מהזכויות בדירתו. הוראות ההסכם שלובות זו בזו, ויש בתביעת התובעת להוציאו מן האיזון הפנימי הקיים בו.

23. התביעה אינה אלא ביטוי לשימוש לרעה בהליכי המשפט וניצול דלתותיו הפתוחות של בית המשפט לענייני משפחה. בירור התביעה, כל שכן קבלתה, חותרים תחת מפעל הסכמי הממון.

24. הנתבע כופר בטענה לפיה התובעת תלויה בו. לדבריו "**בידיה נכסים וכספים אשר היא נמנעת מלפרסם ועובדה כי [התובעת] הציעה לרכוש את הנכס המשותף תמורת סך של 1,630,000** ₪". לדבריו עוד, נכון למועד התצהיר, התובעת מחפשת לרכוש דירה בעלות של 2,000,000 ₪. במהלך החיים המשותפים הוא שנשא בכל ההוצאות, והיא עשתה בכספה כרצונה, לרבות למטרות חסכון. במהלך השנים עלה בידיה לחסוך כספים רבים מבלי לשתף אותו בכך.

דיון והכרעה

היסוד המשפטי

25. **מזונות אישה משקמים, הם יציר כפיה של פסיקת בית המשפט העליון.** זכאותה לכאורה של התובעת לתשלום מזונות משקמים אינה מוענקת לה מתוקף נישואין או הדין האישי, וממילא הצדדים בענייננו לא נישאו. גם ה**חוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959** אינו מהווה מקור לזכאותה לכאורה של התובעת, הואיל וענייננו במזונות המבוקשים באופן מובהק עבור תקופה שבאה לעולם לאחר פרידת הצדדים, ושעה שאין לראות את הצדדים כבני זוג. **זכאותה לכאורה של התובעת נובעת אפוא מעקרון תום הלב החולש על יחסי הצדדים, ההסכמות, המצגים וה"חוזה" ביניהם, ממנו שאב בית המשפט העליון את המקור לדוקטרינה זו,** שהונחה לראשונה מפי כבוד השופט (אז) אהרן ברק, בזו הלשון:

> **"מה מתבקש מעקרון תום-הלב, על שני היבטיו, לעניין חובת המזונות של אחד מבני-הזוג כלפי בן-הזוג האחר? הדיבור 'מזונות' בהקשר שלפנינו אינו זהה לדיבור מזונות שאנו נזקקים לו על-פי הדין האישי. המזונות שלפנינו הם מזונות אזרחיים; הם מהווים את תוכן החוזה שבין הצדדים; הם ממלאים את התמיכה הכספית של בן-זוג אחד באחר; הם נועדו להבטחת רמת חייו של בן-הזוג ולאפשר את שיקומו לאחר הפרדה הפיזית בין הצדדים; אין הם מזונות כמשמעות דיבור זה בדיני המשפחה; אין הם מזונות הנגזרים מסטטוס הנישואין" (רע"א 8256/99 פלונית נ' פלוני**, פ"ד נח(2) 213 (2003)).

26. עם התפתחות והעשרת הפסיקה, השקיף בית המשפט העליון על מזונות משקמים לא רק ככלי שנועד להבטיח רמת חיים ושיקום של בן הזוג החלש, **אלא אף ככלי עקרוני לקידום שוויון במקרים בהם העדר השוויון זועק לשמיים.** בית המשפט העליון הטעים לעניין זה, מפי כבוד השופט א' רובינשטיין, בזו הלשון:

> **"הבסיס לפסיקת מזונות משקמים במקרים שלא הוסכם עליהם מראש, כפי שגם ציינה חברתי, נעוץ גם הוא בעקרון תום הלב, המייחס לצדדים כוונה נורמטיבית לעניין המזונות [...] ולדידי אף עולה במקרים המתאימים בקנה אחד עם רוח סעיף 8 לחוק יחסי ממון בין בני זוג, המבקש – כאמור – להקנות לבית המשפט גמישות בעריכת איזון משאבים וחריגה מן הכלל השוויוני העקרוני שבחוק, ואפשר לראות זאת לטעמי כמגמה להשיג 'שוויוניות אמת' להבדיל**

מ'שוויוניות פורמלית'. אכן, כשעסקינן ב'מזונות משקמים' אין מדובר בזכאות קבועה למזונות, אלא בזכאות שתכליתה שיקום עד להתגבשותה של זכאות אחרת לפרנסה, תוך מתן משקל לשיקולי תום לב והגינות אף בהיבט זה" (בע"מ 3151/14 פלונית נ' פלוני, "נבו", מיום 5.11.15).

27. מאז לידת הדוקטרינה, הערכאות הדיוניות החילו אותה במקרים המתאימים הן על זוגות שנישאו והן על ידועים בציבור, ונתנו סימנים פרקטיים לבחינת הסוגיה. בית המשפט מוצא את הקביעות הבאות מפי בית המשפט המחוזי בתל-אביב, כממצות את תכלית המזונות המשקמים, ויפות בשינויים המחויבים לנסיבות עניינו:

"עניינו הרואות כי התכלית שלשמה נקבעו המזונות המשקמים באותם מקרים שבני הזוג נישאים בגיל צעיר ואף בשלב מבוגר יותר ובו דרכיהם של בני הזוג מתפצלות, כאשר צד אחד ממשיך בדרכו המקצועית, רוכש מקצוע, לרוב יעבוד בעבודה תובענית בעלת שעות עבודה רבות, מטפח את עתידו, עולה בסולם הדרגות והשכר, ואילו הצד השני 'מקריב את עצמו ואת עתידו הכלכלי' נשאר הביתי, משקיע כל מרצו בטיפוח הבית והילדים, ייתכן כי אותו צד אף יצא לשוק העבודה אך באותן עבודות שאינן משיאות שכר רב, ואינן תובעניות, ייתכן אף בחלקיות המשרה, המקלות יותר עם ניהול חיי משפחה.

"המזונות המשקמים נועדו לגשר על אותו פער, בין היתר על אותם נכסי קריירה אשר רכש אחד מבני הזוג על חשבונו של בן הזוג הביתי, על אותן אפשרויות תעסוקה שבן הזוג רכש ולא התאפשר לבן הזוג הביתי לרכוש, על כן כשמם כן הוא, 'מזונות שיקומיים', מזונות אלו באים בכדי לתת 'מרווח נשימה' לבן הזוג אשר לא היה מורגל בעבודה תובענית או בעבודה בכלל בכדי שיוכל להתאים עצמו כלכלית למצב החדש שנוצר בעת פירוד הצדדים, כל זאת ללא שיקולי אשם כלל, במי האשם בפירוד בין בני הזוג, והאם יש סיבה או אין סיבה לפירוד בין בני הזוג.

"בנוסף, יש לבחון את שאלת ההסתמכות אשר נטענת על-ידי מי מבני הזוג" (עמ"ש (ת"א) 7519-11-16 פלוני נ' פלונית, "נבו", מיום 7.1.18).

28. עולה אפוא שמקורותיה של דוקטרינת המזונות המשקמים מכתיבים שיישומה נתון לשיקול דעתו הרחב של בית המשפט, מתוך השקפה רחבה על מלוא נסיבות העניין, השקפה החוצה דין אישי או מעמד אישי **ומתרכזת בפערי כוחות כלכליים שנובעים מחלוקת העבודה וחלוקת התפקידים ששררה במהלך החיים המשותפים כפי שעוצבה על ידי הצדדים.** הפסיקה, מצאה הקבלות בין דוקטרינה זו לבין שיקול הדעת הנתון לבתי המשפט מתוקף **סעיף 8** ל**חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973**, במקרים חריגים, לחרוג מעקרון השוויון הטמון בחוק, לשם השגת שוויון מהותי, העונה על הפערים הכלכליים שנולדו בהסכמה

במהלך החיים המשותפים ונותרים שרירים וקיימים לאחר הפרידה. ואחר כל אלה יש לשוב ולהזכיר **שעקרון תום הלב הוא שטמון בלב הדוקטרינה והוא שינחה את בית המשפט בשיקול דעתו**.

מן הכלל אל הפרט

29. לאחר שבית המשפט עיין בכל המונח בפניו ונתן דעתו לטענות הצדדים, ולאחר שמיעת הצדדים ושקילת מלוא הנסיבות והשיקולים הרלוונטיים, נמצא שיש לקבל את התביעה ולפסוק לתובעת מזונות משקמים ההולמים את הנסיבות. בית המשפט מעמיד את הכרעתו על שני מסדים עיקריים – **הפער הכלכלי העמוק בין הצדדים**, ושנית, **הסתמכותה המשמעותית של התובעת על נשיאת הנתבע במלוא הוצאותיה בחייה כשם שעשה במשך 22 שנים.** בטרם נפנה לגופם של דברים, יש לעמוד על נפקותו של הסכם הממון והאם הוא חוסם את דרכה של התובעת מהגשת התובענה דנן.

האם מנועה התובעת מלתבוע מזונות משקמים מתוקף הוראות הסכם הממון?

30. הנתבע עומד על עושרו של ההסכם והיותו מקיף את מלוא הסוגיות הנובעות מחייהם המשותפים של הצדדים. יש ממש בטענה זו, ולמען הסר ספק ההסכם עוסק גם בסוגיית הילדים, האחריות ההורית וזמני השהות במקרה של פרידה. עוד מסתמך הנתבע על סעיף העדר התביעות בהסכם הממון, ולטענתו הוראה זו חוסמת את התובעת מלעתור לסעד בעניינו. לדבריו עוד בירור התביעה, כל שכן קבלתה, חותרים תחת מוסד הסכם הגירושין. גם טענות אלה אינן נטולות בסיס. אף על פי כן, בנסיבות העניין אין בידי בית המשפט לקבלן.

31. הנחת המוצא הראויה בענייננו, **היא שאין ללמוד מההסכם ויתור מצד התובעת על זכותה לכאורה למזונות משקמים.** לשם בחינת היחסים הכלכליים בין בני זוג הנובעים מהסכם, יש להכיר בוויתור של בן זוג לטובתו של האחר על זכות הנתונה לו בדין, **רק לנוכח ויתור מפורש שאינו משתמע לשתי פנים.** ההלכה המשפטית בנושא אינה חדשה וכוונה בראשיתה לזכויות ממוניות בלבד.

> **"על זהירות והקפדה אלה בדבר הסקת מסקנות של ויתור מצד בן-זוג אחד לטובת בן הזוג האחר על זכות מזכויותיו הממוניות ניתן להסיק, על דרך ההיקש, גם ממדיניות המחוקק בחוק יחסי ממון בין בני-זוג [...] כך לעניין שלפנינו, שאף בו מדובר בוויתור של בן-זוג על זכות מזכויותיו ברכוש המשותף, צריך שהוויתור יהא בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים, על דרך הסכמה פוזיטיבית" (ע"א 753/82 פלונית נ' פלוני**, פ"ד לז(4) 626, 633 ; עיין עוד בפסק הדין המפורט ב**תמ"ש (כ"ס) 22190/09 ט. מ נ' א. מ**, "נבו" מיום 9.10.11).

32. אך הפסיקה מצאה ערך בעקרון זה כתפיסה פרשנית שיפה בזיקה לכל זכות עליה עומד בעל דין ונטען כלפיה לוויתור מצדו.

> **"תמונה זו של הפסיקה, בשלוש השנים האחרונות (פסק הדין בפרשת קהלני ניתן ביום 24.12.06), מעידה על כך שהמדיניות הפרשנית, ככל שהדבר נוגע לנושא שאינו מוזכר בהסכם הגירושין, היא כזו, שלא ניתן להסיק אוטומטית וויתור או מחילה; נהפוך הוא, מוטל על הטוען לוויתור או למחילה נטל ראייתי להוכיח, שהשתיקה בהסכם הגירושין, משמעה שהצד שכנגד הבין וידע שיש לו זכות מסוימת, והוא וויתר עליה"** (**בע"מ (י-ם) 222/08 ש' א' נ' ש' ד'**, "נבו", מיום 2.2.10 ; ר' עוד פסק דינה של כבוד השופטת **אלון** ב**תמ"ש (חי') 5577-03-09 ס. ס נ' ס. מ**, "נבו", מיום 19.10.11).

33. בית המשפט סבור שאין לאבחן בין זכות נטענת למזונות משקמים לבין כל זכות אחרת עליה חלה ההלכה, הידועה עוד בכינויה – "**אין אזכור – אין ויתור**". כך במישור העקרוני, וביתר שאת במישור הקונקרטי בענייננו. גם אם היה וימצא שיש ללמוד מסעיף העדר התביעות שהוא חולש גם על תביעה למזונות משקמים, הרי שיעשה כן על דרך הפרשנות בלבד – גם לשיטת הנתבע:

> **"[...] כי הסעיף שאומר, שהיא לא יכולה לתבוע אותי מכל [...] ומכל סוג, שזה כולל בתוכו זה גם את מה שאת מדברת [...] שהיא לא יכולה לתבוע אותי, בשום סעיף בשום [...] ובזה תמו יחסנו [...] זה כלול בפנים [...] כתוב שהיא לא יכולה לתבוע אותי. בשום, על שום סעיף. ועל כלום. ובזה תמו יחסנו"** (ע' 19, ש' 36 ואילך).

34. להלכה זו זיקה אמיצה עם זכות הגישה לערכאות, זכות יסודית שאין לגרוע ממנה בניקל ועל בסיס וויתור שהוא יציר פרשנות. כאמור, יש ממש בטענות הנתבע לגבי משקלו וחשיבותו של סעיף העדר תביעות, שהוא בעל משמעות מרכזית. הכרה בזכותה של התובעת להוסיף ולעתור לסעד חרף סעיף העדר תביעות, מהווה כרסום בעקרון סופיות הדיון ובחוסנו של מוסד ההסכמים בכלל, וסעיפי העדר תביעות בפרט. לסעיף העדר תביעות יש להעניק חוסן ממשי כאמור והוא נובע מתוך עקרון בסיסי יותר והוא סופיות הדיון. לראיה שהתובעת מצאה לנכון שלא לעמוד על תביעתה הרכושית, שעמדה בניגוד להסכם הממון. **אך בית המשפט אינו מוצא כאמור יסוד לאבחנה בין זכות לכאורה למזונות משקמים לבין כל זכות ממונית אחרת, ויכיר בוויתור מצד בעלת דין רק במידה והוא מפורש, ורק אם הצד שוויתר היה מודע לקיום הזכות עליה ויתר.**

35. מבלי לגרוע מן הדברים, נחדד שהזכות למזונות משקמים צומחת מתוך עקרון תום הלב, ומתוך התפיסה השיפוטית ששיקום הצד החלש, המוחלש אף יותר לאחר הפרידה, מתבקשת מתוך עקרון זה. מניעה גורפת של בירור טענת בעל דין לזכאותו למזונות משקמים ולקיום נסיבות עובדתיות המלמדות על זכאותו זו, על בסיס הוראה שאינה מפורשת בהסכם, אינה הולמת את עקרון תום הלב וחותרת תחת הדוקטרינה של המזונות המשקמים.

36. **על בסיס האמור, קובע בית המשפט שאין בסעיף העדר התביעות בהסכם הממון למנוע מהתובעת לעמוד על זכותה למזונות משקמים ולהגיש תביעה בעניין.**

אינטרס ההסתכמות של התובעת

37. **הנתבע לקח על עצמו לממן כל היבט בחייה של התובעת, עוד בהסכם הממון ובאופן מפורש ואמנם עשה כך במשך 22 שנים.** נעמוד בתמצית על הוראותיו הרלוונטיות.

38. מחד גיסא, אין ספק שההסכם מקים הפרדה רכושית מפורשת וחסינה. הצדדים הסכימו שלא יהיה לתובעת כל חלק בעסקיו ונכסיו של הנתבע, בין אם נצברו טרם הכרות הצדדים וטרם החתימה על ההסכם, ובין אם במהלך החיים המשותפים (ס' 4 להסכם). בנוסף, ובאופן קונקרטי ייחדו הצדדים את החברה כרכושו הבלעדי של הנתבע. מנגד, ההסכם היטיב עם התובעת. ראשית, הצדדים מסכימים אמנם שדירת המגורים היא רכושו של הנתבע, אך יחד עם זאת ההסכם מעניק לתובעת בפועל מחצית מהזכויות בדירה במקרה של פרידה (ס' 4.5).

39. אך יתירה מכך, תחת הכותרת "**חיים משותפים**", התחייב הנתבע לשאת בכל הוצאות משק הבית, ואף "**ידאג לרמת חיים הולמת וסבירה**" (ס' 5.1 – 5.2). אין מחלוקת בין הצדדים שגם לפני חתימת הסכם הממון וגם לאחריו ועד לפרידת הצדדים, **הנתבע עמד בחיוב זה והעמיד לרשות התובעת אמצעי תשלום ומימן כל היבט בחיי הצדדים, המשפחה והילדים.**

40. התובעת אישרה בחקירתה שהנתבע מימן את מלוא הוצאות המשפחה וביד רחבה - "**נכון, הוא מימן הכל**" (ע' 5, ש' 22). גם **הנתבע** אישר שלא הגביל את הוצאות התובעת – "**אף פעם, אני לא, אף פעם לא ספרתי, כל מה שהיא ביקשה היא קיבלה. והיו ימים שהתווכחתי איתה שיש הוצאות גבוהות מדי והיה לנו ויכוחים, אז תמיד היא הייתה אומרת לי, אני לא קונה יהלומים, אני קונה לילדים. אבל אף פעם לא ישבתי בבקרה וישבתי לה עם זכוכית מגדלת מה היא עשתה עם הכסף**" (ע' 17, ש' 3).

41. **הסדר זה התקיים הלכה למעשה לאורך כל תקופת החיים המשותפים, החל משנת 1998 במשך כ - 22 שנים עד לפרוץ המשבר בשלהי שנת 2019 ותחילת שנת 2020.** בכל קנה מידה מדובר בתקופה ארוכה ביותר, לגביה אין מחלוקת בין הצדדים. במשך תקופה זו הנתבעת, הלכה למעשה, לא עבדה ולא היתה לה כל הכנסה. אמנם התובעת עבדה במספר עבודות מזדמנות, אך אלה הניבו הכנסה סמלית ומתפרשות כאמור על פני כשני עשורים. הנתבע עמד בחקירתו הנגדית על כך שהנתבעת עבדה מספר מועט של פעמים, ומספר מועט של שעות ולא הניבה הכנסה משמעותית (ע' 16, ש' 1).

42. גם עיון בהסכם הממון מלמד שאמנם הצדדים צפו את האפשרות שהתובעת תצא לעבוד, והוסכם ש"**ככל ש[התובעת] תחל לעבוד, אזי 50% משכרה נטו ממקום עבודתה יהיו שייכים לה בלבד [...] ובלבד ש – 50% הנותרים משכר עבודתה נטו, יופקד בתכניות החסכון הקיימות המתנהלות ע"ש הילדים [...]**" (ס' 5.4). אך יחד עם זאת עולה מהוראות ההסכם שהצדדים לא צפו ולא הניחו שהכנסה זו תשמש את התא המשפחתי, או להוצאות המחיה. מחצית מהשכר יועד לחסכון לילדים, והמחצית האחרת "**שייכים לה בלבד**". לאמור שהצדדים ראו לנגד עיניהם מצב בו התובעת תצא לעבוד אך לא הועידו את הכנסתה לשם הוצאות התא המשפחתי.

43. **עובדות אלה מקימות אינטרס הסתמכות חזק של התובעת, אשר מאז הכרותה עם הנתבע, לא נדרשה לעבוד למחייתה ולכלכל את עצמה. צרכיה סופקו במלואם על ידי הנתבע, שכאמור לא הגביל אותה בהוצאותיה**. מבלי להיכנס לשיעור המזונות המשקמים בהם נעסוק בהמשך, הרי שיש להכיר בעובדה שלאחר הפירוד נדרשת התובעת להתאים עצמה לאורח חיים בו עליה לכלכל כל היבט בחייה. אין המדובר בעניין של מה בכך. לראשונה לאחר כ – 22 שנים, **כשהתובעת בעשור החמישי לחייה** (לתובעת ימלאו 48 בקרוב) היא ניצבת בפניי מציאות אותה לא הכירה יותר משני עשורים. עוד עליה להסתגל לעובדה שגם אם תקדיש מאמצים מרובים, לא תוכל לספק לעצמה את רמת החיים אליה הורגלה במהלך החיים המשותפים. יש להכיר בצורך וההכרח של התובעת להסתגל למצב דברים זה, ואף למצוא עצמה בעולם העבודה ולמצוא תעסוקה ההולמת את רצונה, אופייה, מצבה הרפואי, יכולותיה והמשתנים השונים בחייה.

הפער הכלכלי בין הצדדים

44. מידת הסתמכותה של התובעת בה הרחבנו לעיל, מתחדדת לאור הנתונים הכלכליים בנסיבות עניינו. יחסי הכוחות הכלכליים בין הצדדים היו ברורים מלכתחילה ועוגנו בהסכם הממון. לא היתה ציפייה שהתובעת תשתכר מעבודה ותתרום לתא המשפחתי, והנתבע לקח על עצמו לדאוג לכל מחסורה של התובעת, ואכן עשה כן. הפער הכלכלי בין הצדדים היה אפוא אחד מעמודי התווך של מערכת היחסים, שהלך והתעבה במשך יותר משני עשורים של חיים משותפים. פער זה התחדד כעת, משהצדדים נפרדו, והוא משתקף היטב בנתונים הכלכליים.

45. **השתכרות התובעת מעבודה** – התובעת מועסקת כסייעת בגני ילדים על ידי עיריית [...]. לתצהירה צרפה תלושי שכר עבור התקופה 9/2019 עד 12/2020. עולה ששכרה הוא שעתי, וקשור באופן ישיר לשעות העבודה שהתובעת עובדת בפועל ונתון זה משתנה תדירות. כמצוין בתלושי השכר, שכר הברוטו עבור משרתה בשיעור משרה מלאה הוא 5,300 ₪ בחודש. בפועל משתכרת התובעת, בהתאם לשעות עבודתה, שיעור נטו שנע בין מאות בודדות של שקלים, לבין 1,500 ₪, לעיתים 2,500 ₪ ולעיתים 4,500 ₪.

46. **השתכרות הנתבע מעבודה** – הנתבע מושך שכר מהחברה, שהוא בעל המניות היחיד בה. לתצהירו צירף תלושי שכר מחודש 2/2020 עד חודש 1/2021. שכר הברוטו הוא 50,000 ₪ שמניב סך של 28,300 ₪ נטו. בחקירתו הנגדית העמיד הנתבע את שכרו החודשי על סך 30,000 ₪ (ע' 17, ש' 9). עוד אישר שהוא בעל 100% ממניות החברה, ושהוא מושך דיבידנדים מהחברה "**מעת לעת**" (שם).

47. נזכיר שהנתבע הוא השולט בחברה ובידיו ההחלטה לגבי שיעור שכרו או משיכת דיבידנד. לא הוכח בפניי בית המשפט ולא התקבל הרושם שהנתבע מסתיר או מעלים מהכנסתו לצרכי משפט, ויחד עם זאת יש לראות בנתוני השכר של הנתבע כערך מינימלי בלבד, עליו יש להוסיף את משיכות הדיבידנדים ואת החרות הנתונה לנתבע להגדיל את משיכותיו מהחברה (ר' **תלה"מ 59748-01-18 פלוני נ' פלונית**, "נבו", מיום 26.11.18, ס' 22 לפסק הדין ; וכן **תלה"מ 50245-05-17 פלוני נ' פלונית**, "נבו", מיום 23.12.18, ס' 52-55 לפסק הדין).

48. **עיננו הרואות שהפער בין הכנסות הצדדים מעבודה הוא עמוק ומשמעותי**. גם בערכים המינימליים, שכרו (נטו) של הנתבע עולה על שכרה של התובעת בערכים משתנים פי – 6, ועד פי – 10 ויותר. פער זה הוא כאמור המשך ישיר של החלטתם המוסכמת והמפורשת של הצדדים, בהסכם הממון וקודם לו, שהיה, ונותר, אחד מעמודי התווך של היחסים בין הצדדים, גם לאחר פרידתם.

49. יש מקום לשאלה האם שיעור שכרה של התובעת הוא בבחינת גזירת גורל ושמא אין ביכולתה להגדיל את היקף עבודתה ושיעור השתכרותה. בית המשפט ידון בשאלה בהמשך הדברים. ויחד עם זאת יש מקום לקבוע שגם אם התובעת תקדיש כל מרצה לעבודה, לא יעלה בידה להתקרב לרמות השכר מהן נהנה הנתבע ומהם נהנתה גם היא במהלך החיים המשותפים. כמו כן, וכפי שיובהר להלן, התובעת מחזיקה בידיה כספים בשיעור לא מבוטל, לרבות התמורה ששולמה לה על ידי הנתבע עבור חלקה בדירת הצדדים. אך אין לבחון את הפערים הכלכליים בין הצדדים מתוך ההנחה שלרשות התובעת עומדים פיקדונות, שאינם מעבודה, ודינם "להיאכל" על ידי התובעת לצורך מילוי צרכיה השוטפים.

50. יש להדגיש עוד שבחינת הפער הכלכלי צופה אף פני עתיד. התובעת חסרת כל ניסיון תעסוקתי ומקצועי. במהלך חייה עם הנתבע לא רכשה מקצוע ולא פיתחה כישורים מבוקשים. אין בכך כדי לרמוז שאין בכוחה של התובעת, גם בגילה הנוכחי (48), לסלול דרך מקצועית בה תעשה חיל ותזכה לאמון הסובבים אותה. יחד עם זאת, העדר ניסיונה ועברה התעסוקתי החסר, מעמידים אותה בעמדת נחיתות, כל שכן לעומת הנתבע, ועליה לעבור דרך ארוכה עד לנחלה. מנגד, עתידו של הנתבע נראה מבוסס הרבה יותר. בבעלותו עסק ותיק והוא בעל ניסיון רב בתחומו. עיסוקו אפשר לו ולמשפחה לחיות בנוחות וסיפק לה רמת חיים

ראויה באופן רצוף ובמשך שנים ארוכות. יש להניח שחוסנו הכלכלי יוסיף לעמוד לנתבע גם בעתיד, ובשים לב שעל פי הסכם הממון זכויותיו הסוציאליות והכספיות עומדות לרשותו ולשליטתו בלבד ובמלואן.

51. **לסיכום, בית המשפט רואה בפער בין הכנסות הצדדים נימוק מרכזי להכרעתו, להכיר בזכותה של התובעת לפסיקת מזונות משקמים. זאת, לצד הסתמכותה העמוקה של התובעת על מימון מלוא צרכיה והוצאותיה על ידי הנתבע.**

שיעור המזונות המשקמים

52. לאחר שבית המשפט ביסס את זכאותה של התובעת לסעד הנתבע, יש לעמוד על גבולותיו. השאלה היא מהו שיעור המזונות שהולם את נסיבות העניין, ומהו משך התקופה על פניה תיפרש הזכאות. גם שאלות אלו נתונות לשיקול דעתו של בית המשפט, שיכריע בהן על בסיס מלוא נסיבות העניין.

מצבה הבריאותי של התובעת

53. התובעת אובחנה כחולת מחלת "**קרוהן**" (CROHNS DISEASE). אין חולק שהמחלה יכולה להיות מגבילה ביותר תוך גרימת סבל ואי נוחות מרובה. בחינת מצבה הרפואי של התובעת תתמקד בהיבט הכלכלי של מחלתה, ובשאלה עד כמה מצבה הבריאותי מגביל אותה, כטענתה, בהיקף עבודתה או באופייה. לתצהירה צרפה התובעת שני מסמכים – סיכום אשפוז בבית החולים רמב"ם מחודש מאי 2017, וסיכום רופא מומחה מיום 30.5.2017, כשבוע לאחר שחרורה מהאשפוז (נס' **ה'** לתצהירה ת/1). אין בפניי בית המשפט חוות דעת רפואית כדין על בסיסה אפשר לקבוע מסמרות או ממצאים. מהסימוכין עולה שהמחלה אובחנה בשנת 2009 והתובעת מתמודדת עמה בדרגות חומרה שונות במשך השנים. אין בפניי בית המשפט סימוכין להתפרצויות חמורות נוספות על זו שהביאה לאשפוז התובעת בחודש מאי 2017. מעדות התובעת עולה עוד שהיא זוכה לטיפול אלטרנטיבי, בהמלצת הרופא המטפל, שמהווה תחליף הולם ויעיל לתרופות שעליה ליטול לשם ייצוב מצבה ומצויה במעקב (ע' 10 ואילך).

54. לצד תיאור זה של מצבה, לראיה היא שהתובעת מסוגלת לעבוד בעבודתה הנוכחית, והשאלה היא האם קיימת זיקה בין מצבה הרפואי הנטען לבין היקף עבודתה המצומצם של התובעת – ובזה העיקר. התובעת לא שכנעה בקיומה של זיקה זו ואין יסוד להנחה שבחודשים בהם היקף עבודתה נמוך, נובע הדבר ממחלתה. להפסד עבודה עקב מחלה ישנן ראיות בעולם המעשה, והתובעת לא הציגה או הצביעה על כאלה, אף שאלה מצויות בשליטתה.

55. שנית, בית המשפט לא מצא בסיס לטענת התובעת לפיה מחלת "קרוהן" אינה מוכרת על ידי הביטוח הלאומי ואינה מזכה בגמלת נכות. מבלי להיכנס לעובי הקורה, מחלה זו בהחלט מוכרת על ידי מוסד לביטוח לאומי, בהתאם לחומרתה, ואכן מזכה באחוזי נכות שונים ובגמלת נכות, בכפוף לתנאים הנקובים

בדין (ר' **סעיף 13** ל**תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נכות לנפגעי עבודה), תשט"ז-1956**). יתכן שמצבה של התובעת אכן אינו מגיע כדי דרגת החומרה המזכה בגמלת נכות, אך לא זו טענת התובעת.

56. כן עלה בידיה של התובעת לשכנע את בית המשפט שטיפול במצבה כרוך בהוצאות, אך את שיעורן לא הוכיחה באופן משביע רצון. לטענתה נושאת בהוצאות בגין טיפולים אלטרנטיביים וצמחי מרפה בשיעור 1,000 ₪ לחודש. בחקירתה טענה שהטיפולים צומצמו לתדירות של אחת לחודשיים, והיא נושאת בעלות כוללת של 1,200 לחודשיים (ע' 10, ש' 10; וגם ע' 11, ש' 6). עוד צרפה סימוכין כזית לבדיקות שנדרשה לערוך בבית החולים רמב"ם, אך אין באלה ללמד על הוצאה קבועה ושוטפת.

57. **לסיכום, יש מקום להנחה, שמצבה הרפואי של התובעת הוא מגביל.** יהיו ימים בהם התובעת תתקשה לצאת לעבודה. יהיו ימים בהם לא תוכל להרבות בשעות עבודה ממושכות. אך התובעת לא הוכיחה ששיעור העסקתה המצומצם נובע ממצבה זה. יש מקום להניח עוד שההתמודדות עם המחלה כרוכה בהוצאות חודשיות מסוימות, את שיעורן קשה לקבוע מן הסימוכין שצרפה, אך אפשר להעריכו בממוצע ב 500 ₪ - 600 ₪ מידי חודש – מבלי לקבוע ממצא בהקשר זה. יש להניח עוד, שעומדת לתובעת הזכות העקרונית לתבוע תביעת נכות, ככל שמצבה הרפואי אכן מקנה לה הכרה מצד המוסד לביטוח לאומי.

הכספים שבידי התובעת

58. התובעת אישרה שנכון למועד ההוכחות היה בידיה סכום בסך כ – 130,000 ₪. הסכום הצטבר לטענתה טרם הכרותה עם הנתבע, מעבודתה כמזכירה וימיה כסטודנטית (ע' 6, ש' 1). חלק מהכספים הצטברו עוד במהלך החיים המשותפים. התובעת הוסיפה, ומתיישבים הדברים עם השכל הישר, שבמשך חייה המשותפים לא נדרשה לעשות שימוש בכספים אלה, שעה שמלוא הוצאותיה מומנו על ידי הנתבע:

> **"כשהייתי איתו והיה לי כספים בחשבון אני לא הוצאתי אותם כי בעצם כל ההוצאות שלי ושל הילדים ושל כל הבית התנהלו עם הכספים של [הנתבע]. אוקיי? עכשיו מעבר לכסף שהיה לי ושהדודה נתנה לי, הייתה תקופה שגם הוא חסך לי כסף"** (ע' 6, ש' 15).

59. עוד אישרה התובעת שמכרה את הרכב המשותף תמורת 100,000 ₪, ושסכום זה משמש אותה להוצאות השוטפות (ע' 7, ש' 14). לבסוף אישרה שהסכומים האמורים, בצירוף 850,000 ₪ ששילם לידה הנתבע עבור זכויותיה בדירה, מגיעים לכדי סך כולל של 1,150,000 ₪ (ע' 7, ש' 23).

60. כאמור, בבוא בית המשפט לבחון את חוסנה הכלכלי של התובעת, הוא אינו מצפה ש"תאכל" את חסכונותיה. אך יחד עם זאת, בשים לב לתכלית המזונות המשקמים, "לרכך" את יציאת התובעת לדרך עצמאית ולגשר על הפער הכלכלי בין הצדדים למשך תקופת הסתגלות, יש לראות בסכום האמור כרשת

בטחון משמעותית עבור התובעת. כמו כן, בהינתן הסכום האמור, אין לראות את התובעת כמי שיצאה מיחסיה עם הנתבע כשידיה על ראשה.

הסכם הפירוד

61. לשם ההכרעה בעניינו, בית המשפט מוצא משקל גם בהוראות הסכם הפירוד בין הצדדים. בדומה להסכם הממון, גם הסכם הפירוד הטיב עם התובעת במישור הכלכלי. נזכיר שהסכם הפירוד אושר על ידי בית המשפט ביום 2.7.2020 במסגרת תיק ה"ט 65747-06-20.

62. **שווי דירת המגורים** – הצדדים הסכימו בהסכם הפירוד על "פירוק השיתוף" בדירת המגורים. נזכיר שדירה זו רשומה על שמו של הנתבע, ולתובעת הוענקו מחצית הזכויות בפועל בדירה מתוקף הסכם הממון. על פי הסכם הפירוד אפוא, שוויה המוסכם של הדירה על פי הערכת שמאי הוא 1,630,000 ₪. מנגד, יתרת המשכנתא לסילוק היתה 300,000 ₪. נזכיר שהצדדים ערכו התמחרות בהתאם להוראות הסכם הפירוד, בעקבותיה רכש הנתבע את זכויות התובעת בדירה תמורת 850,000 ₪.

63. בסעיף 7(ז) להסכם הפירוד נקבע ש"**מוסכם בזאת כי האיש יישא לבדו בכיסוי יתרת המשכנתא, באופן ששווי זכויותיה של האישה בדירה, בכל מקרה ובכל אופן בו יפורק השיתוף בדירה, תמיד יהא שווה למחצית ממלוא שווי מכירת הדירה, כשהיא נקיה מכל חוב/הלוואה ו/או שעבוד ו/או משכון**".

64. לשון אחר, התובעת קבלה לידיה את שווי מחצית הזכויות בדירה ללא ניכוי החזר המשכנתא. ואילו הנתבע רכש את זכויות התובעת בדירה במחיר מלא, ובנוסף, נטל על עצמו את סילוק המשכנתא. יתירה מכך, הנתבע אף לקח על עצמו את תשלום החזרי המשכנתא עד לרכישת זכויות התובעת.

65. מדובר בהטבה כספית ישירה ומשמעותית לה התובעת זכתה מתוקף הסכם הפירוד. הטבה זו ניתנה לה באופן ישיר ומהותי על ידי הנתבע, ובית המשפט סבור שיש להעניק משקל לעובדה זו לצורך ההכרעה שלפניו.

66. **מזונות הקטינים** – גם בהיבט זה הסכם הפירוד הניב הטבה כלכלית משמעותית לתובעת. הנתבע התחייב לשאת במזונות בשיעור 2,000 ₪ לכל אחד מהילדים, וסה"כ 4,000 ₪ המשולמים לידי התובעת. אך בנוסף לסכום המזונות, התחייב הנתבע לשאת במלוא ההוצאות החריגות עבור בריאות וחינוך, באופן שהתובעת אינה נדרשת לקחת חלק במחצית הוצאות אלה או בכלל. יתירה אף מכך, בנוסף להוצאות החריגות התחייב הנתבע לשאת במלוא ההוצאות עבור הנעלה וביגוד, אותם ירכוש פעמיים בשנה.

67. הלכה למעשה, חלק ניכר מסכום המזונות אינו משמש עבורם, הואיל וחלק מצרכי הילדים עבורם משולמים מזונות על דרך הכלל, משולמים על ידי הנתבע מתוקף הסכם הפירוד. התובעת אישרה בחקירתה, שלמעט עריכת קניות לבית, הנתבע משלם על "**הכל**" לדבריה – שיעורים פרטיים לילדים; שיעורי נהיגה לילדים, ולבן הבגיר הנתבע גם רכש רכב; ביגוד, ציוד לביה"ס, ועוד (ע' 9, ש' 30; ע' 11, ש' 11). יתירה מכך, התובעת אישרה בחקירתה שדמי המזונות משמשים אותה לתשלום שכר דירה (ע' 9, ש' 32). ויתירה אף מכך – התובעת אישרה בחקירתה שהילדים שוהים אצל כל אחד מההורים זמני שהות שווים (ע' 9, ש' 24). לאמור שהנתבע אף נושא באופן ישיר בהוצאות עבור הילדים בעת שהם ברשותו.

68. התובעת נהנית אפוא מההוצאות בהן נושא הנתבע עבור הילדים מתוקף הסכם הפירוד. בחלק מימי השבוע נושא עוד הנתבע בהוצאותיהם באופן ישיר. אין בכל אלה כדי להטיל רבב בתובעת שכן הם פרי הסכמת הצדדים. ויחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שמשולמים לידי התובעת מזונות עבור הילדים, ובמקביל, חלק משמעותי וניכר מהוצאות הילדים משולם באופן ישיר על ידי הנתבע.

הוצאות וצרכי התובעת

69. התובעת העמידה בתצהירה את צרכיה על שיעור 6,900 ₪, שסכום זה **אינו** כולל עלות שכר דירה והוצאות אחזקת מדור, לפי הפירוט הבא: כלכלה – 1,200 ₪; ביגוד והנעלה – 700 ₪; קוסמטיקה ומספרה – 1,500 ₪; טיפול סיני – 1,000 ₪; חוג יוגה – 400 ₪; תרופות – 400 ₪; נסיעות – 500 ₪; מסעדות – 500 ₪; שונות – 700 ₪.

70. התובעת לא העמידה סימוכין לסכומים האמורים, ובית המשפט מוצא את חלקם מופרזים. ודוק: ענייננו במזונות משקמים, שעל תכליתם עמדנו באריכות. **אין הם** מזונות מתוקף הדין האישי. הם **לא** נועדו לספק את מלוא צרכיה של האישה, ומקל וחומר **שלא** נועדו לספק לתובעת את רמת החיים אליה הורגלה, על דרך הכלל "עולה עמו ואינה יורדת" שמצוי בבסיס הדין האישי למזונות אישה.

71. לתצהירה צרפה התובעת בהקשר זה קבלות רבות עבור קניות ב"סופר", אך לא מעבר לכך. התובעת צרפה קבלה אחת עבור חוג יוגה בסך 420 ₪. בנוסף צרפה שתי קבלות עבור תספורת וצבע לשיער. אמנם בית המשפט שוכנע שהתובעת נושאת בהוצאות עבור טיפולים בריאותיים כנקוב לעיל, אך לא הוצגו סימוכין כלשהם לדרישה ל – 1,500 ₪ עבור "קוסמטיקה ומספרה"; לא הובהר עוד פשר הדרישה סך 500 ₪ עבור נסיעות, בהינתן שהתובעת מכרה את הרכב, וזוכה להחזר עלות נסיעה כחלק משכרה.

72. בנוגע להוצאות המדור, התובעת צרפה לתצהירה העתק הסכם שכירות על סך 3,000 ₪. לא נמצא בסיס לטענת התובעת בחקירתה לפיה נושאת בשכר דירה בשיעור 4,000 ₪ כביכול (ע' 10, ש' 1).

פירוט נסיבות העניין

73. לאחר שעמדנו באריכות על הנתונים הכלכליים האופפים את עניינו, נפנה לנסיבות הרלוונטיות לשיקול דעתו של בית המשפט.

א. אין ספק שיש לתת משקל של ממש לאורכה של מערכת היחסים בין הצדדים, **שנמשכה כ – 22 שנים במהלכן הביאו הצדדים שני ילדים לעולם**. מדובר בתקופת חיים משמעותית. מנגד, התובעת יוצאת מיחסים אלה כשהיא רחוקה מגיל פרישה. אין לראותה כמי שכל הדלתות סגורות בפנייה ושסיכוייה למצוא תעסוקה הולמת אינם ממשיים.

ב. היקף עבודתה של התובעת חלקי, לטענתה מטעמי בריאות. מצבה הבריאותי מגביל, אך לא הוכחה זיקה ישירה בינו לבין היקף עבודתה. לא נשללה עוד זכאותה של התובעת לכאורה לזכות בגמלה ובהטבות אחרות הנובעות על פי דין ממצבה הרפואי. לדברים משנה תוקף עם התבגרות ילדי הצדדים, הקטין בן 16 ולבכור מלאו 18. הם אינם זקוקים להשגחת הוריהם כבעבר ומגבילים פחות את האפשרויות העומדות בפניי התובעת. יש להזכיר עוד בהקשר זה שהילדים שוהים מחצית מזמנם אצל הנתבע.

ג. **בית המשפט עמד עוד על הפער העמוק בהכנסות הצדדים.** מעבר לכך שבית המשפט לא שוכנע שהיקף עבודתה של התובעת הוא גזירת גורל כאמור, עמד בית המשפט על היקף הכספים המשמעותי שבידי התובעת שמהווה רשת בטחון של ממש. הנתבע נושא עוד בהוצאות הילדים בימים בהם הם מצויים ברשותו. לא נעלם מעיניו של בית המשפט שהבן הבכור של הצדדים בגר, והיקף מזונותיו ירד לכדי שליש - בהתאם להסכם הפירוד.

ד. היקף ההוצאות והצרכים עליו עמדה התובעת, לא הוכח – בשים לב לתכלית המזונות המשקמים שאינם בבחינת "מזונות אישה" מתוקף הדין האישי, ולא נועדו לספק לתובעת את רמת החיים ממנה נהנתה בעבר לכאורה.

ה. **נמצא עוד שאינטרס ההסתמכות של התובעת הוא ניכר ועמוק.** מנגד, התובעת עודנה צעירה ורחוקה מגיל פרישה. לא נשללה ממנה האפשרות לגבש יכולות אותם לא רכשה בעבר ולסלול בעצמה דרך עצמאית ומכובדת לכלכל עצמה באופן הולם.

ו. לבסוף יש לתת את הדעת לכך, שהנתבע היטיב עם הנתבעת במסגרת הסכם הפירוד – ואף במסגרת הסכם הממון – והדברים פורטו באריכות בפסק הדין. למרות פערי ההשתכרות וחוסנו הכלכלי של הנתבע, אין לראות בו מקור בלתי נדלה של כספים. בתמונה הכוללת, אין לראות עוד בנתבע כמי

שביקש להצר כלכלית את רגלי התובעת. במשך יותר משני עשורים סיפק לתובעת את מלוא צרכיה, ללא הגבלה. אין לראותו כמי שנדרש להוסיף ולמלא "תפקיד" זה לעד ולאחר שתמו יחסי הצדדים.

התוצאה

74. בית המשפט הפך בדבר וביקש לאזן בין כל הנסיבות שפורטו באריכות בפסק הדין . התובעת עתרה לחיוב הנתבע במזונות משקמים בשיעור 5,500 ₪, למשך תקופה בת 4 שנים, או לחילופין סך כולל של 220,000 ₪. בית המשפט אינו רואה עין בעין עם התובעת. על בסיס כל הנקוב בפסק הדין ושלל הנסיבות שתוארו על ידי בית המשפט באריכות יתירה, נקבע כדלקמן:

א. הנתבע יישא במזונות משקמים לידי התובעת, בשיעור 3,000 ₪ לחודש, החל ממועד הפרדת המגורים (כולל החודש בו נערכה ההפרדה) ולמשך תקופה בת 36 חודשים.

ב. מזונות העבר, החל ממועד הפרדת המגורים (כולל חודש ההפרדה כאמור) ועד לחודש 11/2021 (כולל) ישולמו תוך 30 יום מהיום, וממועד זה יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית, ממועד פסק הדין ועד למועד התשלום בפועל. בהינתן העובדה שהנתבע נשא במלוא הוצאות המחיה, ולאחר הפירוד נשא במזונות ילדים בהיקף ובנסיבות שפורטו בפסק הדין, מזונות העבר לא יישאו הפרשי הצמדה וריבית.

ג. המזונות השוטפים, החל מחודש 12/2021, ישולמו מראש, בכל 1 לחודש, בהוראת קבע לחשבונה של התובעת, בהתאם לפרטים שתמסור התובעת.

ד. המזונות השוטפים יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן. עדכון סכום המזונות יערך אחת לשלושה חודשים כאשר מדד הבסיס הוא המדד שנקבע בחודש 12/2021.

ה. הנתבע לא יקזז מסכום המזונות השוטפים או מזונות העבר כל סכום שהוא באופן חד צדדי.

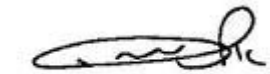
ו. מבלי לגרוע מן האמור, הצדדים רשאים להסכים שיתרת המזונות השוטפים ישולמו בסכום חד פעמי, באופן ובשיעור עליו יסכימו. בהעדר הסכמה, יחולו הוראות פסק הדין ככתבן וכלשונן.

ז. עם קבלת התביעה, בנסיבות העניין ובהתאם לתוצאה אליה הגיע בית המשפט, יישא הנתבע בהוצאות ושכר טרחה לידי התובעת בסך 5,000 ₪ בצירוף מע"מ.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

פסק הדין מותר לפרסום תוך השמטת פרטים מזהים.

ניתן היום, ו' כסלו תשפ"ב, 10 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.

אלה מירז, סגנית נשיא